

بدر الشاکر السیاب

بدر الشاکر السیاب در شمرع بن مفرله نیمار دارد در شمرما . روستا -
زاده است از اهل بصره عراق . از دهکده ای بنام جیکور در کنار اروند رود .
عمری را در رنجوری و بیماری گذراند ، از آن دوره که ادبیات انگلیسی
را در دانشگاه بغداد می خواند با بیماری سل دست بگریبان بود و با فقر کشنده
خانواده اش . آزاد از خیلی قید و بندهای عنکبوتی عمری را بسر آورد پیش از
سنین کهولت .

* * *

نزد مسلمانانست که شهادتین عادی ادعای خدائی کرد و بهشتی در برابر
بهشت خدا ساخت بنام ارم . هنگامی که خدا قوم عاد را نابود ساخت بهشت
ارم ناپدید گشت و اکنون هر چهل سال یکبار توسط يك نفر دیده می شود و چه
خوشبخت است آن آدمی که درهای بهشت ارم بر وی اوباز گردد .

ارم ذات العمداد

از لابلای دود يك سیگار

از لابلای دود

یا عطرحای گرم

از لابلای دود ، و پوششی از آن ،

که محومی ساخت زمان و مکان را

پدر بزرگان این قصه را بر ایمان سرود

و نوباوگان من

زمانی داشتم باروزگار خود قمار

ماهی بود پول من

نه سکه های نقره و طلا

و تور بود ورقم

شبی ز شبهای دراز عمر

فضا سیاه و تار

و شب قیر اندود بود چهره اش

صدای پیچ پیچ صدف
از عمق آب مرداب
مرداب صید من
پیچ پیچ کنان با ریکها و ماسه‌های قمر
از جای شاه مروارید و راز آن !
تیز کردم گوشم را تا بشنوم اسرار آن شب سیاه
و رطوبت پائیز در تاریکی سرمایی داشت
سرمایی لرزه‌زا داشت در تنم
و ابر ناپدید گشت
و آسمان صاف با تک ستاره‌اش
مرا بیاد آن ستاره‌ام
در در دست انداخت
در پشت بام
با کوزه های آب
که می‌تراوید با صدا ! آب از آن
و خواب !
و صدای سم اسب روی راهها
در عالم رؤیا ، مجنون در بیابانها در جستجوی لیلی خودش ،
سوی افق روانه گشتم
بسوی آسمان ؛ بی‌هدف ، بی‌رهنما
خیره در تک ستاره‌اش که نور آن
می‌شد کم و زیاد ، میداد می‌گرفت روشنائیش
بسان بادبان
در دست تند باد پرده‌های عوج
رفتم بسوی او .
چند گام ؟ چند فرسنگ ؟
نمی‌دانم جز آنکه با سپیده دم
بسوی قلعه‌ای رهنمون شدم
بسوی قلعه‌ای سفید و مرمرین
که از هزارها سال پیش
بماء و روشنائیش ، اندوده گشته بود
و در غروب ، غرق ستاره گشته بود
چون سیل در دوران ستاره داشت .
و گرد آن ظلمت شدید
در جستجوی حد قلعه ، گرد آن دوردم

با گامهای خود، مانند
سندباد که دوزد تخم سیمرغ را نرسید بجای اولش ،
و آفتاب در غروب خود نشست
و روشنی در دل سیاهی گشت محو و ناپدید
و یافتم من آن ستون من آن دعامه ، را
درون آن

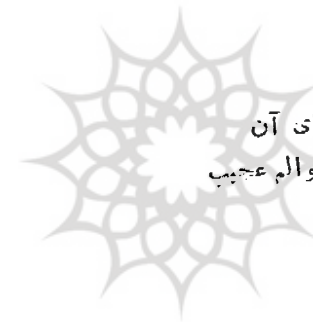
دریچه‌ای مخوف و تیره و سیاه چو شب
با چهارچوب آهنین
- : فریاد ترس ا
با چشم دیدم آنرا
و گوش آنرا حس نکرد
درا زدم
پژواک آن :

- از گورستان فراموش شده‌ای ؟
انظلمت مقابری ؟

وسردی مرگ در تنم دوید از صدای آن
در آن : عفونت زمان ، عفونت عوالم عجیب
فرو نشست در مشام من
عفونت ارم و عاد
و چون خسته گشتم از طلب
در پشت در

و خسته گشتم از وقوف و مکث
بسان پارسای ناامید
بسان زاهدی که طرد معبد است
بیدار مانده است
خالی ز فکر نان و آب
فریاد می کشد

و مراد عشق خواستام یاری کن
ای اوج دهنده آسمانها ، ای بخش کننده ابرها ،
نشستم و بسر شکستگی
بسان یک گدا
گوش بصدا
صدای شیونی بلند

پژواک گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

نفس زنان از پشت دیواری زسنگ

بسی بلند

گوئی بین هر نفس و حر بهای

هزار سال می گذشت

و پاسخی نیامد از عدم

و آغاز روز

رفتم بخواب

و بیدار گشتم با گذشت نسلها

همان آفتاب و دشت

و ابر و آسمان

و آنجا که آب احاطه داشت خاک را

و آن خلیج ، همان خلیج

می گفت جدمان و بغض کرده بود

و با صدای بغض کرده گفت

- و دیگر آن برفت

و عمر هم برفت .

و روزگار آنچه را که برد

پس نمیدهد

و آن خیال

پس از پر بردن گل وجود من

در شما : نوباوگان ! عطر گل قدیم من می بینم فرنگی

پس از زوال من

هشدار از شما اگر کسی ارم بدید

درا بکوبد و بخواب نرود

ارم . . . .

در دست از آن دردم

بر باد رفت خواب من

و آن دورهٔ شباب من

آه ، گم شد و نیز به پایان رسید زمان من